

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

UPPSALA: MOTIV FRÅN FYRISÅN. — FOTO. C. O. CARLSSON, STHLM.

11TE ÅRG.

DEN 14 AUGUSTI 1910.

N^Ö 46.

Atelier John, Malmö.

Kitcher's "Densit" Silfversparre.

Men leads from

ELLEN CEDERSTRÖM, TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

"Det är omöjligt" — undrar just huru ofta de orden skola uttalas vid läsningen af notisen att friherrinnan Cederström i dagarna fyllt sitt femtionde år. Och det är omöjligt att tänka sig det då man ser henne i gatuvimlet eller i sällskapslivet. Den enkla sanningen är att den uppburna konstnärinnan verkligen är 50 år, men icke desto mindre *är* ung. Jag menar icke att hon förefaller ung eller att hon bär sina år beundransvärdt — jag menar precis hvad jag säger. Den som kommer och säger

"Eheu, fugaces, posthume, posthume, labuntur anni",

den är gammal, huru få år han än sett fly, men den som till hvarje ögonblick säger: "O dröjl! Hvad du är härligt dock", den är ung, hvad än döpelseattes-ten har att säga.

Det är ett djärft påstående, men jag vågar det, att friherrinnan Ellen Cederström är och erkänner sig vara en lycklig människa. Den glänsande begåfning på de flesta af det andliga lifvets områden, som hon fått i arf, har hon väl vårdat. Dit räknar jag en lycklig måttfullhet i känslor och åskådningar, en medfödd motvilja mot att helt gå upp i stämningar eller "ryckas med af lifvet", hvars motsats ofta är så farlig för dem som välja — eller hänvisas till — konstnärbanan. Fråga Ellen Hedlunds elevkamrater, fråga fru Hartmanns motspelare, fråga friherrinnan Cederströms umgängesvännar, och de skola, en för alla och alla för en, gifva mig rätt, om de annars vilja svara uppriktigt.

Dessa lyckliga egenskaper — jag nämner dem med afsikt så, ty jag tror att de mer än annat bidragit att göra hennes lif lyckligt, om det också icke varit utan sina stötestenar — funno en gynnsam jordmån i de föreställningar och åskådningar som, när Ellen Hedlund började sin konstnärbanan, voro enväldigt rådande på ömse sidor om rampen i konsttemplet vid Kungsträdgården. Det var den franska skolans gylene dagar med dess behärskade spelsätt, som icke medgaf något annat uttryck för lifvets stormar och passioner än en axelryckning, allra högst en undertryckt skälfnung i rösten. Och det ligger bestämdt något suggererande i att från scenen behandla alla frågor, alla konflikter med ett förbindligt leende på läpparna.

Den unga skådespelerskan blef snart publikens gunstling i ovanligt hög grad, och hon hade den lyckan att komma väl öfverens med och vara afhållen af sina kamrater, ehuru hon tog försteget framför den ene efter den andre af dem. Det kom ljus och glädje öfver repetitionerna när Ellen Hartmann kom in, har jag hört mera än en af 80-talets sceniska konstnärer erinra om — icke utan en liten suck vid tanken på huru förhållandena sedan utvecklade sig. Och det kom mer än så: det kom ett plikttroget arbete, ett ärligt målmedvetet sträfvande. Ingenting kan vara mera orättfärdigt än det påstående man på den tiden ofta hörde af Ellen Hartmanns konstnärliga motståndare — ty sådana hade hon många, om hon också hade få ovänner — att hon spelade på sina yttre företräden, lika orättfärdigt som det vore att förneka att hon i dem hade en god hjälp för sina konstnärliga afsikter. Det är icke möjligt annat än att hennes spel var utarbetadt i de minsta detaljer, så likt var det sig från afton till afton; och detta stämde på det nogaste öfverens med hvad som på den tiden hörde till en scenisk konstnärs plikt. 80-talet har stämplat som realismens genombrott i konst och litteratur, men gud nåde oss hvad det var långt från verismen!

Ljus och glädje — ja är det inte det vi vilja ha litet hvar, då vi gå på teatern? "Hvad vi trænger til i vort lille Land — og i alle Land, for den Sags skyld — det er godt Humeur, riktigt godt Humeur", säger Gunnar Heiberg på ett ställe, och det var hvad Ellen Hartmann gaf oss, som hade vår gång på Dramatiska teatern under 80-talet och delar af 90-talet.

Därför gå i dagarna så många tacksamma tankar till friherrinnan Cederströms treina boning i Malmö — därför att hon gaf oss konst, ljus konst, glad konst.

Det kom mörka tider äfven i hennes lif, som stundtals skymde bort lyckan. Men just därför nämner jag henne utan tvekan lycklig, därför att hon så snart visste att jaga dem bort och fann och förstod att behålla den stora lyckan. Det var ingen lätt uppgift för den sceniska konstnärinnan att falla in i ett så nytt, så olikartadt dagligt lif, som den skånska godsägare- och militäradeln bjuder på. Men hennes personliga lycka bar henne öfver alla svårigheter, och numera tänker just ingen på annat än att hon alltid haft plats inom de exklusiva kretsar, där hon företrädesvis rör sig, och där Ellen Hartmann betyder mindre än intet, men "Brors friherrinna" mera än mycket.

Det är samma säkerhet, samma ungdomliga behag öfver friherrinnan Cederström, när hon öppnar Knutsbalen med Sveriges kronprins eller delar ut pris till de unga officerare som vunnit dem i den ädla sport där hennes man är och blir nummer ett, som det var öfver Ellen Hartmann när hon tog emot den fullsatta salongens tacksamhetsuttryck i form af applåder och blommor; det är, skulle jag vilja säga, samma harmoniska lycka öfver hela den behagliga företeelsen, utan öfvermod, utan affekterad tillbakahållenhets. Hon är lycklig öfver det ena som det andra, och hon vågar visa hvad hon känner, det är hela saken.

Sin afsikt att icke beträda scenen sedan hon lämnat den, har hon genomfört, utom vid ett tillfälle, då hon gaf vika för den kungliga bönen om hennes medverkan vid en välgörenhetsföreställning. Utan att tvista om huruvida denna bön bort framställas eller icke tvekar jag icke att prisa friherrinnan Cederström lycklig äfven i det afseendet att hon därigenom ådagalade att hon öfvervunnit rampens lockelser — och det var helt visst lyckligt för henne själf att veta att så var.

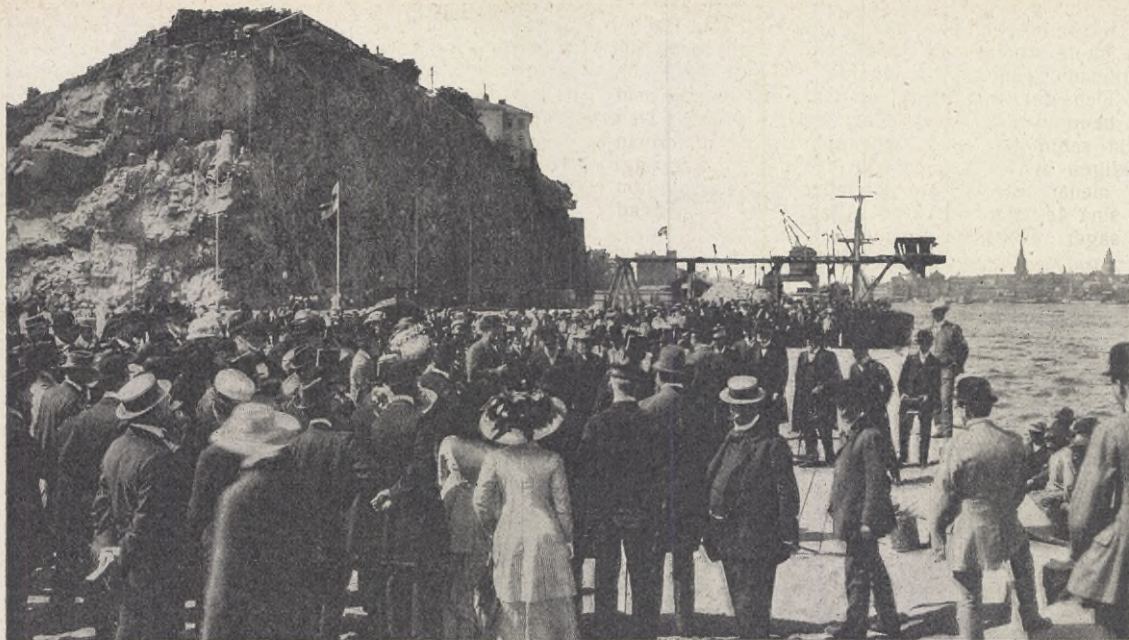
Det är mig icke bekant, hvar friherrinnan Cederström tillbringat sin 50-årsdag; men om hon ock velat skulle hon helt visst icke kunnat finna en plats så undangömd att icke vänliga tankar funnit vägen dit, med tack för det myckna hon gifvit af ljus och glädje i lif och konst, med en innerlig tillönskan att den stora lyckan alltjämt måtte vara hennes arfvedel.

E. A.

Georg Pogany, K. Teaterns nye hjälpetenor, som nu anländt till hufvudstaden, är till börden ungrare. Sin musikaliska utbildning har han fått i Budapest och Berlin och har sedan haft sitt verksamhetsfält i Tyskland. — Hela Wagnerreper-toaren bl. a. behärskar P.

NYA STADSGÅRDSHAMNENS I STOCKHOLM INVIGNING.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF. NYA STADSGÅRDSHAMNENS I STOCKHOLM HÖGTIDLIGA INVIGNING. Kliché: Bengt Sjöforsparre.
 I bakgrunden synes återstoden af Södra bergen. (Se text å sid. 733).
 DE ENGELSKA KOMMUNALMÄNNEN — representanter för Londons County Council — som i dagarna aflagt återvisit i Sverige (Stockholm och Göteborg) jämte damer vid invigningen af Stadsgårdshamnen: Fr. v. t. h. sir Mellvil Beachcroft, mr Cobb, mrs Gomme, mr Thompson, mr Gomme, mrs Thompson, lady Beachcroft, miss Shephard, mr Shephard.

GEOLOGKONGRESSENS SPETSBERGSEXPEDITION.

Foto. Borg-Mesch, Kiruna. KONGRESSGEOLOGER PÅ VÄG TILL SPETSBERGEN: I KIRUNA. Kliché: Bengt Sjöforsparre.
 Icke förr än den 18 aug. öppnas den stora internationella geologkongressen, men i förväg äro arrangerade flere stora, olika expeditioner till Norrland samt Spetsbergen hvar till rätt många blifvande kongressdeltagare anmält sig. Spetsbergsexpeditionen startade den 25 juli i Stockholm. Dess första anhalt var Ragundasjön.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

DELTAGARE I DEN STORA RIKSPELMANSSTÄMMAN:

Klubb: Bengt Silfverparre

1:sta raden fr. v. å bilden: N. Olsson, J. Johansson, C. V. Rulin, C. Hildebrand, G. Falk, N. Andersson. — 2:dra raden: C. J. Pettersson, L. Pettersson, A. Wester. — 3:dje raden: J. Munter, P. N. Dahlberg, B. Bixon, A. Brandlund.

Från alla Sveriges landamären hade byspelmän samlats till den stora riksspelmansstämman i Stockholm. Denna spelmansstämma förverkligade en i juni månad 1905 af Nordiska museets styresman samt intendenten Axel Nilsson och stadsnotarien Nils Andersson i Lund afhandlad plan, för hvilken icke heller

d:r G. Hazelius på sin tid varit främmande, nämligen att å Skansen inför allt Sverige framlägga värdet af svensk folkmusik och den säregna konst, med hvilken våra spelmän sitta inne. — De konserter, som nu gäfvos, lämnade en fängslande bild af det musiklif, som i århundraden dolt sig undan i den svenska landsbygden.

Foto. Hermansson, Gislaved.

Klubb: A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Gbg

VILLSTADS KYRKA, Västbo härad, Småland — en efterbildning af Klara kyrka i Stockholm — nedbrann natten mellan den siste juli och 1 aug., antänd af blixten. Den var uppförd omkring 1790 och hade ett vackert läge vid Nissan. En del af kyrkans dyrbaraste inventarier räddades, men åtskilliga antika arbeten gingo förlorade. — Bilden visar kyrkans utseende strax efter branden.

Linköpings gamla biskops- och domkapitelsbyggnader ha i sommar varit föremål för grundliga restaurationer. Vid restaureringen af biskopsbyggnaden har man funnit rester efter en äldre byggnad, ett gammalt franciskanerkloster, på hvars lämningar biskopshuset upplörts. Likaså vid den besiktning som på föranstaltande af öfverintendentsämbetet verkstälts å den närliggande domkapitelsbyggnaden, påträffades i källaren rester efter en äldre byggnad med hvalf och gångar.

I domkapitelsbyggnaden, som ursprungligen utgjort gymnasium, inneslutes det stora stiftsbiblioteket med öfver 30,000 band jämte dyrbara handskrifter m. m., ett af de mest betydande i Sverige.

*

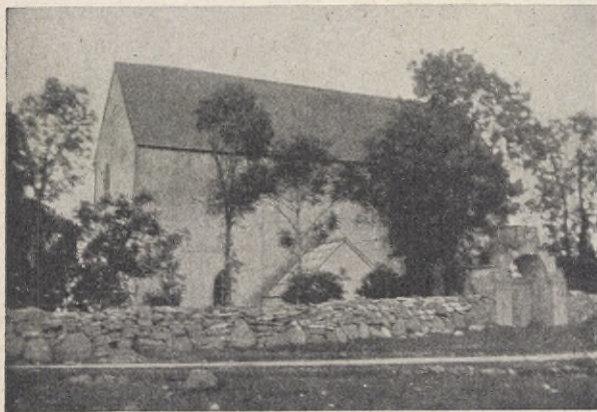
Källa ödekyrka på Öland hör till en numera rätt sällsynt klass af fornminnen, nämligen de som totalt blifvit försummade utan att ens de enklaste åtgärder vidtagits för att inskränka verkningarna af tidens gnagande tand. Allt sedan församlingen i början af 1880-talet flyttade in i sin nybyggda kyrka, har ödekyrkan,

Foto. Ewald, Herrljunga.

Klické. Bengt Silfverparre.

TVÅ GAMLA NU RESTAURERADE LINKÖPINGSKUS:
DOMKAPITELSBYGGNADEN (öfverst) OCH BISKOPSHUSET.

Efter fotografier.

ETT FÖRSUMMADT FORNMINNE: KÄLLA ÖDEKYRKA, ÖLAND.

Klické. Bengt Silfverparre.

som på ett barbariskt sätt beröfvats sin träinredning, totalt lämnats åt sitt öde — och dock är det en af de äldsta kyrkorna i Sverige (med all sannolikhet går dess grundläggning tillbaka till kristendomens allra tidigaste skede i vårt land) och i arkitektoniskt hänseende ett utan tvifvel mycket viktigt dokument i den kyrkliga byggnadskonstens historia. Glädjande att säga kommer emellertid nu, genom öfverintendentsämbetets försorg, en åtminstone nödortförlig restauration att vidtagas, i det kyrkan kommer att förses med nytt tak och fönster, hvadan man får hoppas att den inom en ej allt för aflägsen framtid skall visa sig i ett något värdigare skick än det som bilderna nu ge vid handen.

Efter måtning.

Kitché: Bengt Sjöversparre.

KNUT HAMSUN.
50 år den 4 aug.

Efter Björnsterne Björnsons bortgång äger i de flestes mening Norge ingen märkligare författare än *Knut Hamsun*, hvars diktarkraft mänskligt att se ännu skall ha mycket att gifva. Satirikern och samhällsgisslaren, stämmingsmänniskan och psykologen Knut Hamsun vann, som allom bekant är, sin första stora seger med sin ryktbara skiss "Sult" — senare utgifven i bokform.

*

Portr. t. h.:

En af "våra egna" författare, hr *Bengt Berg*, hvars nyligen utkomna debutbok af svenska pressen mottagits med så sällsynt intresse och stora förhoppningar. "Sjöfallsboken" är en det lappska landets vildmarksroman — en bok om vildmarkens natur, djur och människor, allt sedt, uppfattadt och återgifvet med en lika säregen styrka, som skildringens trovärdighet förefaller ostridig. — Hr B:s förstlingsnoveller infördes af H. 8. D. i vårt dåvarande veckobibliotek "Guld-Ax".

Hr Berg, som icke är mer än 25 år gammal och f. n. är anställd som konservator vid Museum Koenig i Bonn, har under fyra år i längre perioder vistats i Lappmarkens ödetrakter och där gjort sina studier till hvad som nu samlats i bokform.

Efter porträtt.

Kitché: Bengt Sjöversparre.

DANSKA GOSSAR PÅ BESÖK I SVERIGE.

Foto. Linneegren. Eskilstuna.

Kitché: Aem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sthlm.—Gbg

"FRIVILLIGT DRENGEFORBUND" I ESKILSTUNA.

1. Arkitekten Tornoe, ledare och stiftare af F. D. F. 2. Öfverlärare Helligren, Filipstad, som uppgjort reseplanen. 3. Red. Berg "Sörmlandspojkarne" ledare. 4. Lärarinnan fröken I. Hallman, en af mottagningsarrangörerna i Eskilstuna. 5. Hr Rasmussen, en af de danska ledarne. 6. Fil. lic. red. Diemer, Berlingske Tidendes Stockholmskorrespondent, grundare af »Den danske Kolonis Rejsefond». 7. Hr Ludvigsen, exercisinstr. och gymnastiklärare.

Liksom den Kraftska skolan i förfjol, under d:r Brandels ledning, och en skara värmländska barn i fjol, under öfverlärare Helligrens, gjorde hvar sin resa litet hvarstädes i Danmark, så har Sverige nu fått ett besök af 80 representanter för det danska "Frivilligt Drengesforbund" — alla hurtiga gossar i 14—17 års

åldern. Dessa ömsesidiga ungdomsbesök — helt nyligen gästade oss också en annan skara af "Det unga Danmark" — äro tviifvelsutän af sin betydelse för de blifvande svenska och danska släktenas inbördes riktiga uppskattande af hvarandra.

VÄRLDSFREDSKONGRESSEN I STOCKHOLM.

Photo. Almqvist & Perséus, Stockholm

FREDSKONGRESSENS DELTAGARE SAMLADE UTANFÖR RIDDARHUSET.
 Vi namnteckna: 1. Mr Kräuter, Kraft. 2. Skrifiställaren Alfred Fried. 3. Baron de Neufville. 4. Mme Moschals. 5. Advokaten m. Emile Arnaud. 6. Mme Lafontaine. 7. Frhn C. Cson Bonde. 8. Mlle Pasini. 9. M. Lafontaine. 10 o. 11. Fru och herr Sundblad. 12. Mme Parmentiers. 13. Mr Tyau. 14. Dr Klisoy. 15. Mlle Melin des Ardennes. 16. Mme Mac Kenly. 17. Dr Trueblood. 18. Mlle Langer och 19. Mlle Ollégret.

Den 1—5 augusti sammanträdde för första gången en världsfredskongress i den svenska huvudstaden. Den första af dessa kongresser hölls i Paris 1889: minnet af den moderna rättsstatens genombrott i franska revolutionen firades med igångsättande af en världsrörelse för rättssidens bringande till seger äfven i det internationella folksamhället liksom förut i det nationella borgarsamhället.

110 år efter den första världsfredskongressen hölls i Haag den första internationella fredskongressen. Sedan dess har fredsrörelsen gått framåt med ständigt stigande böljor på dessa båda linjer: regeringarnas på Haag-konferenserna, folkens på världsfredskongresserna.

Det är fredskongressernas och fredskongressernas höga uppgift att inskränka de fall, då berättigandet af det folkrätteliga nödväpnat, kriget, kan anses föreligga, till ett minimum samt att göra det till en moralisk omöjlighet att tillgripa krig i andra än sådana nödvärnstfall

H. 8 De STOCKHOLMSFOTOGRAF

Zickler, Bildg. Sjöbergspark

TABLÅ UPPFÖRD VID FREDSKONGRESSDELTAGARNES BESÖK PÅ SKANSEN DEN 5 AUGUSTI.

DE TVÅ KINESISKE DELTAGARNE I FREDSKONGRESSEN: Mr New o. mr Tyau.

VÄRLDSFREDSKONGRESSEN I STOCKHOLM.

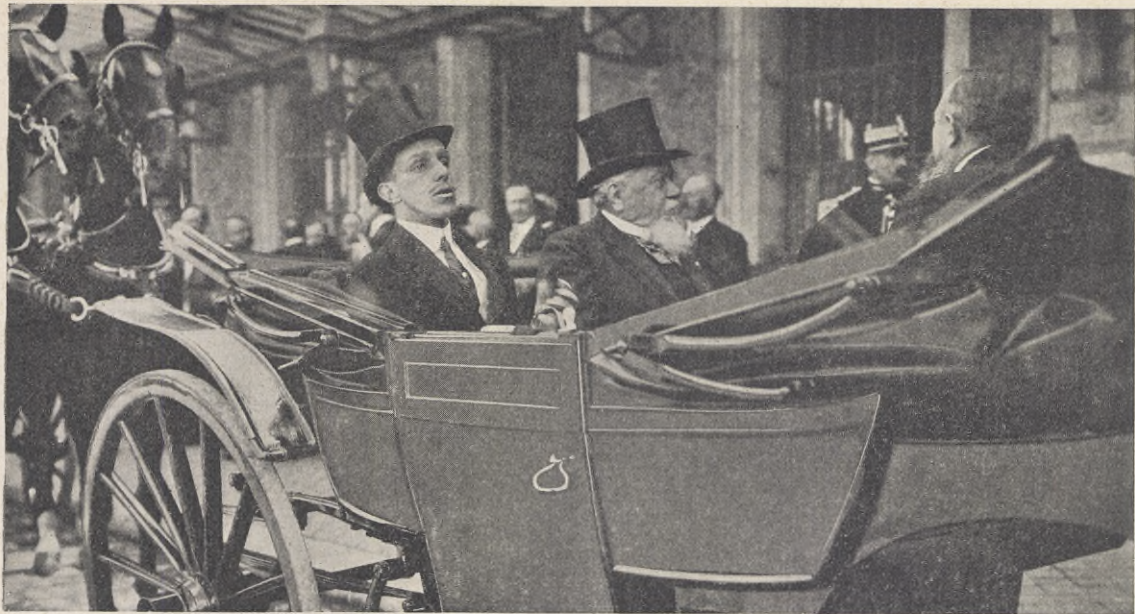

Foto. Almqvist & Prentiss, Stockholm.

FRÅN ETT AF VÄRLDSFREDSKONGRESSENS SAMMANTRÄDEN I RIDDARHUSET.

Klickat; Kem. A. B. Beyer, Sjöströmsparken Sjöham—079.

SPANIENS KAMP MED MUNKVÄLDET.

KONUNG ALFONSO OCH PRESIDENT FALLIÈRES I RAMBOUILLET, dit konungen begifvit sig för att rådgöra med den franske presidenten.

*

MONSEIGNEUR VICO,
Vatikanens nuntie i Spanien.

Efter fotografier.

DROTTNING VICTORIA AF
SPANIEN.
(Efter nytaget porträtt.)

*

M. de OJEDA,
det nu hemkallade spanska sändebudet vid Vatikanen.

Kliché i Bengt Skjerveparre.

Hvad "den heliga stolen" i Rom utmärker sig för, icke är det för en klok och försiktig politik. Med den beryktade Borromæus-encyklikan med dess hätska och vrängda innehåll skördade Vatikanen inga lagrar, men sådde mycken smälek för sig själf; och stor blir väl heller icke vinsten af den nu till det yttersta tillspetsade konflikten med den spanska regeringen hvaraf följt det spanska sändebudets hemkallande från Vatikanen.

Den mera upplysta delen af det spanska folket inser, att här gäller ingenting mindre än att visa, huruvida landet är moget att begynna på allvar fri-

göra sig från det månghundraåriga förtryck och elände, som det katolska präst- och munkväldet alstrat. Och denna del af folket understöder Canalejas regering i dess målmedvetna men dock mycket moderata uppträdande och åtgärder. Medan däremot de klerikale mobilisera alla sina krafter för att störta Canalejas.

*

Den af spanska konungaparet nu helt plötsligt förtagna resan till Paris, därvid frågor af kyrkopolitisk art dryftats, anses som ett dubbelt bevis på konungens förtroende för sin ministär, enär han eljest ej skulle lämnat landet vid denna orosfyllda tidpunkt.

Efter porträtt. Kliché: Bengt Sjöfversparre.
PRINSESSAN JEANNE BONAPARTE, markisinna de Villeneuve-Esclapon, har i dagarna aflidit.

Den nu aflidna prinsessan *Jeanne Bonaparte*, markisinna de Villeneuve-Esclapon, syster till prins Roland Bonaparte och således faster till prins Georgs af Grekland gemål, var en ur många afseenden intressant person.

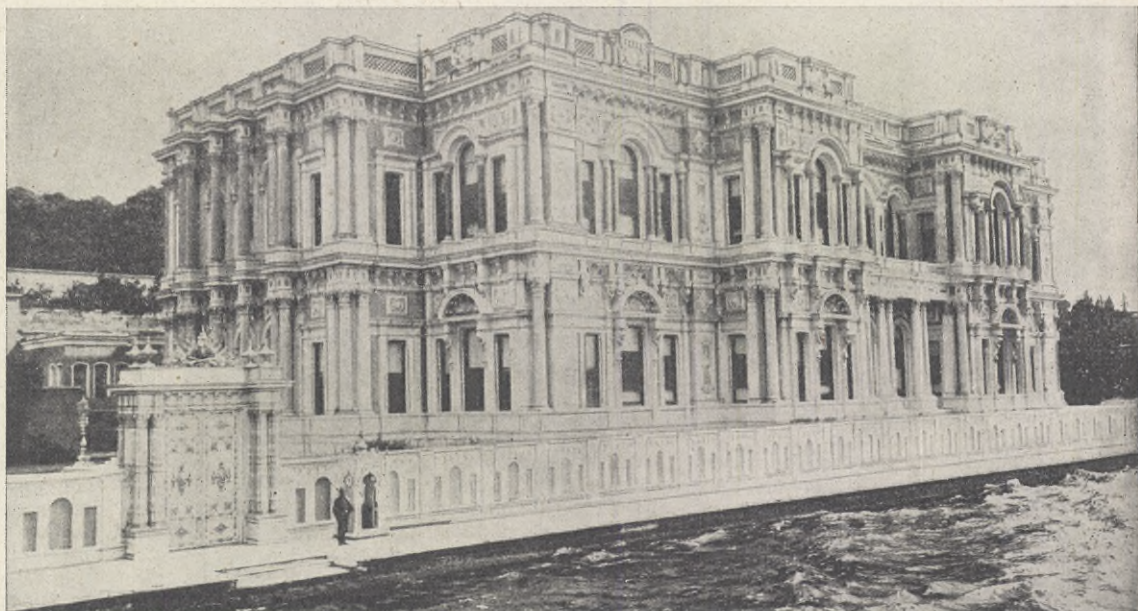
Prinsessan var född 1861 i Belgien, enda dotter till prins Pierre Bonaparte (fjärde son till Lucien Bonaparte) i dennes äktenskap med arbetardottern Eleonore Ruffin. Brodern Roland blef med tiden gift med Marie Felix Blanc, arftagerska till spelbanksmiljonerna från Monte Carlo, och därigenom satt i tillfälle att ge systemen en ståndsmässig hemgift — hon

Kliché: Bengt Sjöfversparre.
GREFVINNAN LONYAY (prinsessan Stéphanie af Belgien).
 Efter nytaget porträtt.

förmälde sig då med markis Henri de Villeneuve-Esclapon.

Hon spelade som markisinna en icke obetydlig roll, och den ärelystna damens salon blef en mötesplats för den elegantaste Parissocieteten. — Hon efterlämnar sex barn.

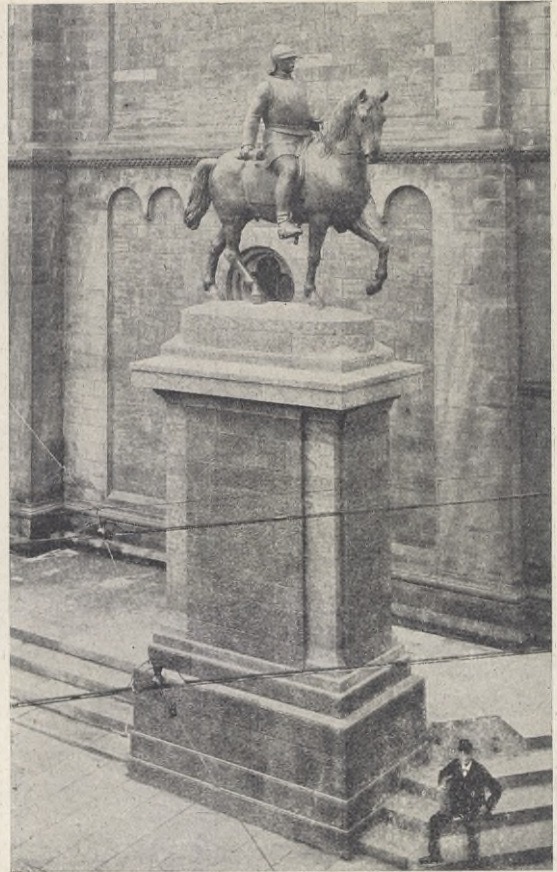

Efter fotografi. Kliché: Kem. A. B. Bengt Sjöfversparre Sthlm.—Gbg.
DEN NYA TURKISKA PARLAMENTSBYGGNADEN — Beyler Beys palats i Konstantinopel, beläget liksom det nedbrunna Tschiraganpalatset (se denna årg. no 18) vid Bosporens stränder. — Det hvita marmorpalatset är ett underverk af bysantisk byggnadskonst.

ENGELSKE HOFSTALLMASTAREN EARL OF GRANARD, chef för den utomordentliga beskickningen till de nordiska länderna i och för notifierandet af konung Edwards död, vid ankomsten till Köpenhamn.

BISMARCKSSTATYN I BREMEN, som nyligen affäcks. Modellerad af professor Adolf v. Hildebrand, München.

Efter fotograf.

Kliché: Bengt Silfverparre.

ENGELSKE KRIGSMINISTERN MR. HALDANE INSPEKTERAR DEN NYA ARMÉRESERVEN, bestående af f. d. militärer.

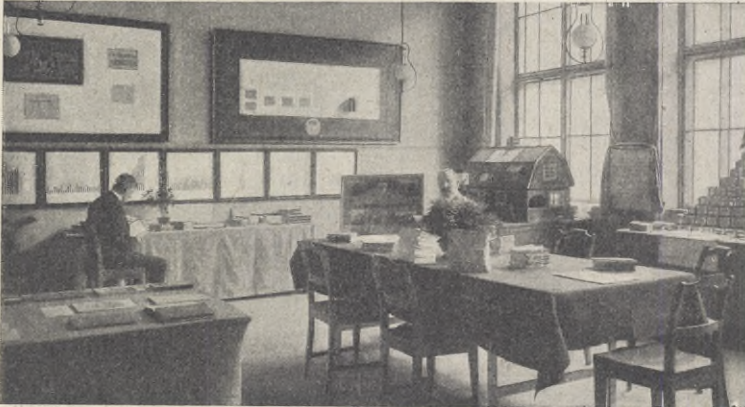
Engelske krigsministern, mr. Haldane, var nyligen närvarande vid en uppvisning som hölls med f. d. soldater och frivillige, och blef därvid öfverraskad att se hvilket förträffligt material här fanns för en *reservarmé*. Där stodo aristokrater sida vid sida

med arbetare, alla i åldern 40—50 år, och samtliga synbarligen så goda krigare man kunde önska. I en snar framtid kommer nu att bildas en reguljär engelsk arméreserv, bestående af f. d. militärer och utvalda medlemmar ur de frivilliges kårer.

SVENSKA SKOLUTSTÄLLNINGAR.

FRÅN SKOLUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM, anordnad i samband med Nordiska skolmötet: SKOLMUSEET.

gren, Sveriges officielle delegerade; lektorn i Nyköping *Hugo Hagelin*, som med statsunderstöd deltagit i kongressen och framlagt en mycket uppmärksam rapport om "Anti-alkoholundervisningen i skolan"; folkskolläraren i Stockholm hr *Gustaf Bergh*, den svenska utställningens ordnare.

Sverige har härvid på det yppersta häfdat sin ställning och sitt rykte, i det den svenska utställningen i omfattning och soliditet lämnar alla de öfriga ländernas långt bakom sig.

H. & Da STOCKHOLMSFOTOGRAF. Kitchin: Bengt Sjöförsparv.
SKOLUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM:
AFDELNINGEN FÖR SPARBANKSIDEN.

I samband med det *nordiska skolmötet* i Stockholm har anordnats en större *skolutställning*, hvilken som lokal fått sig upplåtet hela det stora folkskolepalatset vid Valhallavägen. I en af salarna är plats reserverad för exposition af utomstående arbeten, som kommit in i folkskolans intressesfär, som Röda korsets, Djurskyddsöreans samt sparbankernas verksamhet.

*

I Paris har i dagarna hållits en *internationell kongress för skolhygien* och i samband därmed en i Grand Palais anordnad *utställning*. Vidstående bild återger en afdelning af det svenska rummet i utställningen. Personerna äro från vänster räknadt: Folkskoleinspektören i Norrköping dr: *G. Bager-Sjö-*

FRÅN DEN INTERNATIONELLA UTSTÄLLNINGEN FÖR SKOLHYGIEN I PARIS: Ett hörn af svenska rummet.

SVENSKA AUTOMOBILER TILL KAUKASIEN.

Efter fotografier. *Klické: Bengt Sjöberg.*
SVENSKA AUTOMOBILER TILL KAUKASIENS STEPPER OCH BERGSTRAKTER: Bergbestigning med en Tidaholms-automobil. — En modern karavan på stepperna. — Från en långtur i öknen: Ett svårt vadställe. Den svenska automobilen måste bogsera.

Som en seger för svensk industri torde det faktum kunna betecknas att en svensk firma nyligen fått leverera åtskilliga *automobiler* till olika personer i *Baku*, sedan man där konstaterat dessa automobilers utomordentliga förmåga att taga sig fram i hvilken terräng som helst, vare sig å provisorisk väg, stepp- eller åkermark. Det är att hoppas, att den vackra början till vinnandet af ett nytt fält för svenska automobilindustrien, som härmed gjorts af Tidaholms bruk, skall medföra de bästa resultat.

NYA KASERNBYGGNADER.

(Text till illustr. å sid. 723.)

Det är en imponerande strandväg, som nu genom *Nya Stadsgrändshamnens i Stockholm* högtidliga invigning öppnats för trafik — dess längd är $1\frac{1}{3}$ km., dess bredd 50 m.; å ena sidan begränsas den af hamnen, å den andra af en bergvägg. Detta i sitt slag enastående hamnbyggnadsarbete påbörjades år 1875 och har pågått i två perioder. Första skedet omfattade sträck-

kan från Franska bukten till Söderbergs trappor — andra skedet sträcker från nämnda trappor fram till Tegelviken. C:a 750,000 kbm. berg ha härunder bortsprängts med användande af 2,000 kg. krut och 80,000 kg. dynamit. Arbetet i sin helhet har kostat 8,800,000 kr. Kajplats har beredts för fartyg på $7\frac{1}{2}$ —8 m. djup. Och dock är det hela väl endast en länk i kedjan af dylika kajer kring det framtida Stockholm!

KUNGLIGA LIFREGEMENTETS GRENADIÄRERS NYA KASERNBYGGNADER vid Örebro. Byggnadskostnaderna beräknas belöpa sig på c:a 2,000,000 kr. — Foto. Hj. Andersson, Örebro.

Det är en allmänt känd sak hvilket uppsving biografteatrarna under de senare åren haft också i Sverige. Härmed har följt att en allt större mängd utländska biograf-films importerats till vårt land — i följd för icke mindre än omkring en miljon kr.

Men också Sverige har nu fått sin första filmsfabrik. Direktören för Aktienolaget Svenska biografteatern i Kristianstad — hvilket äger eller är intresserad i ett 40-tal biografteater runt — hr Ch. Magnusson, inom parentes den ende fackkunnige medlemmen i den af k. m:t tillsatta biografkommittén, har nyligen tagit initiativ

här till, och i Kristianstad har anlagts en större ateljé för fotografiering.

Under juni-juli har ett stort och homogent teatersällskap bestående af framsående skådespelare från Dramatiska teatern, K. Teatern etc., under regie af förste regissören vid förstnämnda teater, hr Gustaf Linden, spelat in åtskilliga dramatiska scener ur vår svenska historia, hvilka uppfångats å filmen. Ute-fotografierna ha, med beredvilligt tillmötesgående af slottsherrarne, kunnat ske vid olika slott i Kristianstads närhet.

Flera originalstycken ha för ändamålet skrivits af våra yngre författare.

Efter fotografier.

HUR MAN ÖFVERFÖR SVENSKA HISTORISKA BILDER PÅ FILMS:

Kliché: Bengt Skjerveparne.

Öfverst: Grupp bild af aktörer från olika Stockholmsteatrar vid Maltesholms slott. I midten slottsägaren, greve Jacob de la Gardie; längst t. v., dir. för A.-B. Svenska biografteatern Ch. Magnusson och greve Pontus de la Gardie; längst t. h. regissör Gustaf Linden. Mellerst: Upptagning af bilder. Nederst: Scen under spelet.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

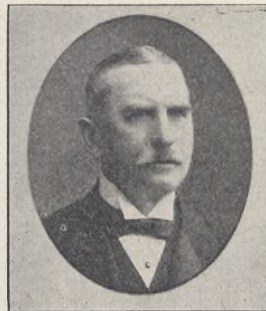
* Data här nedan.

E. J. BREITHOLTZ.
Generallöjtnant. — Stock-
holm. 80 år 22 Juli.*

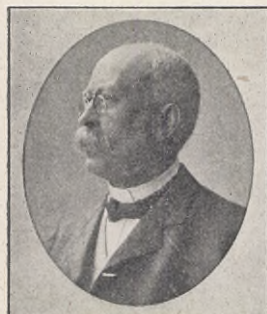
P. H. HEDENBLAD.
Byrådirektör i Våg- o. Vatten-
byggn.-kåren. — Stockholm.
65 år 29 Juli.

H. GRANHOLM.
Direktör f. Lifförs.-bol. Svecia
o. Olycksf.-förs.-anst. Gothia.
60 år 7 Aug.*

E. J. FRESTADIUS.
Kapten. — Stockholm.
50 år 28 Juli.*

P. H. SÖDERBAUM.
Rektor Emeritus. — Malmö.
70 år 1 Aug.*

J. O. QUENSEL.
Professor. — Uppsala.
65 år 29 juli.*

O. E. C. QUENSEL.
Justitieråd. Led. af K. Lagråd.
— Stockholm. 55 år 30 Juli.

G. TENGVALL.
v. Häradshöfding. — Hernö-
sand. 50 år 2 Aug.*

J. R. PALLIN †.
F. d. lektor. Historiker.
F. 30. † 3 Aug.*

J. G. E. von UTFALL †.
Direktör. — Stockholm.
F. 36. † 29 Juli.*

G. A. F. d'OTRANTE †.
Hertig. F. Hofstallmästare.
— Sijernholm. F. 40. † 5 Aug.*

F. A. DAHLSTRAND †.
Handlande. Stadsfullmäktig
m. m. — Örebro.

EDVARD BREITHOLTZ. U-löjtnant v. Svea Art. Reg. 51, avancerade inom regementet till Öfverste o. chef 85-90. Generalfälttygmästare o. chef för art. 90-98, generallöjtnant i Gen:rets reserv sistn. år. Led. af Krigshofvartén 86-90, inspektör f. Militäräroverken 92-93. Led. af Krigshofvartén 86-90, inspektör f. Militäräroverken 92-93. Led. af Krigsvetenskaps Akad.

HENRIK GRANHOLM. Stud.-ex. 72, genomgick Ultuna Landtbr.-inst. 72-74, i Banktjänst 76-86. Stiftare o. verkst. direktör i Lifförsäkr.-bolaget Svecia o. Olycksförsäkr.-anst. Gothia, kassadirektör i A. B. Nordisk Yacht-assurans samt verkst. direktör i A. B. Sleipner. En af stiftarne af Handels-högskoleföreningen, styrelseledamot i Stockholms Fastighetsegareförening och dess ordförande. Styrelseordförande i Stockholms Stadsnypoteksför-ening m. m. Stadsfullmäktig i Stockholm 95-09 år G. kommunalt verk-sam inom sin församling. Hedersledamot af K. S. S. sedan 09.

ERIK FRESTADIUS. Kapten v. Svea Art. Reg. sedan 95. Direktör i Militärsällskapet, styrelseledamot i K. S. S. S., i K. Autom. Klubben, i Centralföreningen f. Idrottens främjande m. m. Utomordentligt inter-esserad och verksam för idrott här f. särskildt inom området för Skid-löpnings befrämjande varit af betydelse. — Till minne af denna gagnande verksamhet i och för svensk idrott har instiftats "Erik Frestadius Minnes-fond" å 12000 kronor, skänkt af vännar till jubilarer, och ur hvilken fond priser skola utdelas till uppmanran åt idrottsmän.

PER HJALMAR SÖDERBAUM. Stud.-ex. 58, fil. dr. 66. Adjunkt vid Upps. h. a. läroverk 66-76, rektor vid Sundsvalls läroverk 76-84, vid Helsingborgs h. a. läroverk 84-94, vid Malmö h. a. läroverk 94-06. Led.

af Sundsvalls stadsfullmäktige 83-84. Led. af styr. för Malmö h. han-delsinstitut sedan 04. Ordförande i styrelserna för A.-B. Malmö idrotts-plats och Föreningen för friluftssiekar samt i Döfstummeören. Svenske. Ordf. Mästare i St. Johanneslogen Acacia i Malmö 03-06.

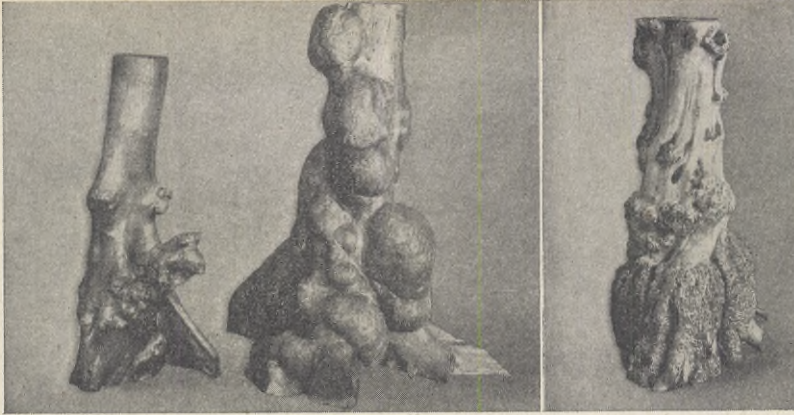
OSCAR QUENSEL. Stud.-ex. 63, prestvigd 75, kallad t. kyrkoherdebest. ställn. i Marstrand 77, doc. i prakt teologi 87, e. o. professor i samma ämne 98. Teologie doktor v. Linnéjubileet. Kallad utan ansökan till ord. professor i pastoralteologi 09. Inspektör f. allm. läroverket i Marstrand 78, Stadsfullmäktiges ordf. derstädes 85. Led. af Ersta Diakonissanstalts styrelse 89, vice ordf. 03. Jemte professorerna Sundelin o. F. A. Johanson utgivare af Kyrklig Tidskrift.

GUSTAF TENGVALL. Stud.-ex. 78, hofr.-ex. 84, v. häradshöfding 87, e. länsnotarie i Vesternorrlands län 89-93, ombud f. Städernas Allm. Brandstodsbolag 94. Auditör i Vesternorrlands Reg. 05. Ordförande i Hernösands Fattigvårdsstyrelse sedan 94, led. af Stadsfullmäktige sedan 96.

RUDOLF PALLIN †. Betr. biografiska data hänv. till n:o 40 denna ärg.

JACOB von UTFALL †. Förut anställd som tjänsteman i Försäkringsbo-laget Skandia, deltog U. i grundandet af Svenska Telegrambyrån 67 och blef sedermera dess föreståndare intill 95. På sin tid utgivare af Jern-vägs- och Angbåtstidning, Correspondence de Stockholm, Stockholms Correspondenz samt af Schwedisch-Norwegische Correspondenz.

GUSTAF ARMAND FOUCHÉ d'OTRANTE †. U-löjtn. vid Litgardet till häst 60, afsked 68 som rytmästare. Hofstallmästare 69, Förste Hofstall-mästare 90. Ledamot af K. Landbruksakademien.

H. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRA.F.

EN UNIK UTSTÄLLNING AF TRÄDRÖTTER OCH STUBBAR.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

En ganska unik utställning finns f. n. att se i Stockholm — en utställning af sällsamt formade trädrötter och stubbar, samlade, vid resor i Lapplands skogsmarker, af gästgivare Tjernström i Örnsköldsvik.

Å våra bilder synes f. v. t. h.: "Lapp-Elins örnbjörk" och "Lapp-Elins gran" om hvilken sägnen berättar, att det är en lappsk flicka och hennes lilla barn, som vuxit fram i granens stam; samt en sälg, hvars rot bildar en synnerligen dekorativ fot, med rika ornamenter slingrande i en krans rundt omkring.

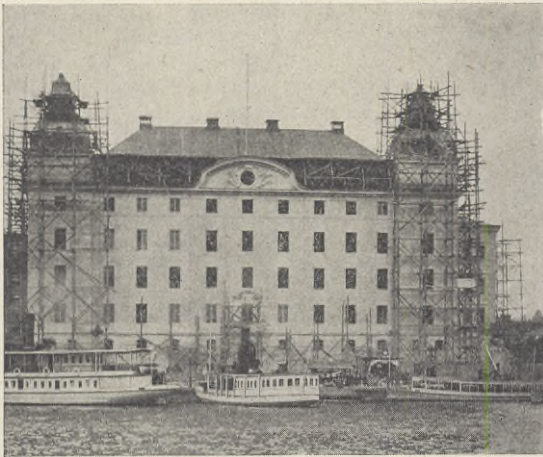
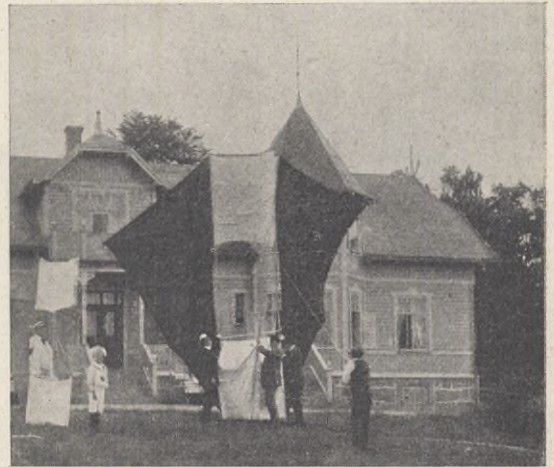

Foto. Almberg & Preinitz. Sthlm

F. D. RIKSDAGSHUSET PÅ RIDDARHOLMEN I SITT NYA SKICK. Hösten 1908 begyntes, efter ritningar af arkitekten Aron Johansson, den ombyggnad af det gamla riksdagshuset, som nu i det närmaste hunnit sin fullbordan. Där är som bekant nu plats beredd för en hel del statens verk och styrelser — kommerskollegium, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, landtbruksstyrelsen, bankinspektionen, fångvårdsstyrelsen etc.

Kliché: Bengt Sjöfversparre

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

TVENNE JÄTTEDRAKAR. Vi återge ofvan som ett apropå till det intresse, "draksporten" på sista tillvunnit sig i Sverige, en bild af tvenne drakar, förfärdigade af turister nere i Röstänga, Skåne, och utmärkande sig genom sin eleganta flykt och lätta manövrering. Den större mäter 625 cm. mellan vingspetsarna och 590 cm. i höjd.

VECKANS DAGAR

- 1 aug. Öppnas högtidligen världsfredskongressen i Stockholm. — Ett häftigt oväder rasar denna dag och natten till den 2 aug. öfver Randsfjorden i Norge, anställande svåra rubbningar i järnvägsdriften, i det ras äga rum å tre banor.
- 3 aug. Går ett mycket häftigt åskväder fram öfver vissa delar af mellersta Sverige och anställer svåra härjningar. — Åger å k. slottet i Stockholm mottagningsfest rum för deltagarne i den internationella fredskongressen.
- Bifaller preussiska deputeradekamraren ett af centern framställt förslag att utnyttjandet af vattenfall skall öfvertagas af staten. Mot förslaget kämpade regeringen liksom liberalerna. — Kommer under rättelse att vid Hauran stätt blodiga strider mellan araber och turkar. 200 araber ha stupat. — Meddelas att under en orkan en mängd fiskebåtar kantrat på Amurfloden vid Nikolajeff. 200 fiskare ha därvid omkommit. — Öppnas i Paris den bebådade utställningen i samband med den tredje internationella kongressen för skolhygien. Sverige deltagar på ett öfverlägset sätt med en synnerligen rikhaltig och representativ utställning.
- 4 aug. Andra internationella kongressen för elementarundervisningen öppnas i Sorbonne. Tio stater äro representerade, däribland Sverige.
- 5 aug. Meddelas att regeringen beslutat bevilja d:r Gustaf de Laval ett statsunderstöd på 19,000 kr. till utförande af ingä-

ende försök beträffande en af de Laval gjord ny viktig uppfinning på torfområdet, rörande ett för framställande af briketterbart torfpulver åsedt torfverk. — Afslutas världsfredskongressen i Stockholm.

— Den stora världskongressen för fri kristendom och religiöst framåtskridande öppnas i Berlin. — Meddelas att Japan inköpt ett stort antal aeroplan vid Wrights flygmaskinsfabrik i Berlin.

6 aug. Öppnas i Stockholm tredje av många svenska folkbildningsmöten. — Börjar den stora riksspelmanstäflan på Skansen.

7 aug. Meddelas från Berlin, att de tyska skeppsvarfven nu beslutat göra ett kraftigt motstånd mot den pågående strejkrörelsen, hvidan en fullständig arbetsnedläggelse å alla tyska varf synes komma att äga rum.

INNEHÅLL

Ellen Cederström. — K. Teaterns nye hjältetenor. — Nya Stadsgrändshamnens i Stockholm invigning. — Geologkongressens Spetsbergsexpedition. — Svenska bilder för dagen. — Knut Hamsun 50 år. — Debuterande författare. — Danska gossar på besök i Sverige. — Världsfredskongressen i Stockholm. — Spaniens kamp med munkväldet. — Brokigt utomlandsnytt. — Svenska skolutställningar. — Sveriges första "stumma teater" och filmsfabrik. — Veckans porträttgalleri. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.